មូលហេតុនៃសង្គ្រាមនៅសាធារណរដ្ឋខ្មែរ

ធ្លាប់ចុះផ្សាយក្នុងកាសែត « ខ្មែរសាធារណរដ្ឋ » ថ្ងៃសៅរ៍ទី១៦វិច្ឆការ១៩៧៤

សរសេរដោយលោក ថាច់ ផែន

សង្គ្រាម ឈ្លានពាន ដែល បង្កើតឡើង ដោយ ពួកកុម្មុយនិស្តឥណ្ឌូចិន មានយួនខាងជើង ជាមេក្លោង និង ចិនកុម្មុយនិស្ត ជាអ្នកគាំទ្រនោះ កំពុងតែបន្ត ឥតស្រាកស្រាន្ត នៅប្រទេសយួនខាងត្បូង ទោះបីកិច្ចព្រមព្រៀង បញ្ចប់សង្គ្រាមត្រូវបានចុះហត្ថលេខា អស់រយៈពេលជិតពីរឆ្នាំហើយក៏ដោយ។ ដោយឡែក នៅសាធារណរដ្ឋខ្មែរ សង្គ្រាមនេះ មានសភាពកាន់តែ សាហាវខ្លាំងឡើង រៀងរាល់ថ្ងៃ ទោះបី រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋខ្មែរ បានធ្វើសេចក្ដីអំពាវនាវមួយលើក ជាពីរលើកសុំអញ្ជើញ ក្រុមខ្មែរម្ខាងទៀត ចូលរួម អង្គុយតុចរចា ដើម្បី បញ្ចប់សង្គ្រាម ដែលបាននាំមក នូវទុក្ខវេទនាខ្លោចផ្សាដល់ប្រជារាស្ត្រខ្មែរស្លូតត្រង់អស់ពេលជិត៥ឆ្នាំហើយក៏ដោយ។

តើសង្គ្រាមនេះ កើតឡើងដោយសារអ្វី? ក្នុងលក្ខណៈបែបណា ? និង ក្នុងគោលដៅអ្វីដែរ ?

មូលហេតុនៃសង្គ្រាមនៅសាធារណរដ្ឋខ្មែរ

មតិអន្តរជាតិមួយភាគប្រហែលជា នៅមានការស្រពិចស្រពិល ក្នុងរឿងនេះនៅឡើយ។ រីឯមតិជាតិមួយភាគតូចក៏នៅពុំទាន់ យល់ ឬ « ធ្វើមិនយល់ » ចំពោះរឿងនេះដែរ។

មុននឹងទៅដល់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ដើម្បីជា ចម្លើយចំពោះសំណួរ ខាងលើនេះ, យើងសូមរំលឹក អំពីមូលហេតុធំចម្បងពីរយ៉ាង នៃសង្គ្រាម ដែលកើតឡើងនៅក្នុងសាធារណរដ្ឋខ្មែរជាងបួន ឆ្នាំមកហើយនេះ។ មូលហេតុធំទី១ គឺ យួនខាងជើង ដែលជា ប្រទេសកុម្មុយនិស្ត តែមួយគត់នៅឧបទ្វីបឥណ្ឌូចិន មាន បំណងចង់លេបត្របាក់ប្រទេសទាំងបី នៅជិតខាងខ្លួន ដែល មិនមែនជាកុម្មុយនិស្ត គឺ វៀតណាមខាងត្បូង, លាវ និង ខ្មែរ ដើម្បីបញ្ចូល ប្រទេសទាំងបីនេះ ទៅក្នុង « សហពន្ធកុម្មុយនិស្តឥណ្ឌូចិន » ក្រោមការដឹកនាំ និង ត្រួតត្រាផ្ទាល់របស់យួន ខាងជើង ស្របតាមបណ្តាំរបស់ខ្មោចហូជីមិញ។ មូលហេតុធំទី ២គឺ សេចក្តីលោភលន់ ឥតព្រំដែនរបស់ស្តេចសីហនុ ដែលត្រូវ ប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ហូតងារពីតំណែងប្រមុខរដ្ឋ។ គឺបណ្តាលមកពី មូលហេតុធំពីរនេះហើយ ដែលបានធ្វើឲប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ដែលជា ប្រជារាស្ត្រស្លូតត្រង់ស្នេហាសន្តិភាព ប្រកាន់យកនយោបាយអព្យាក្រឹត និង កាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ត្រូវទទួលរងគ្រោះដោយអយុត្តិធម៌ក្នុងសង្គ្រាមឈ្លានពានតាំងពីឆ្នាំ១៩៧០ រហូតមកទល់ ថ្ងៃនេះនៅពុំទាន់ចប់នៅឡើយ។

ហេតុអ្វី ក៏មានការទម្លាក់ស្តេចសីហនុ ចេញពីមុខតំណែង ?

ឯកសារសំរាប់ការយល់ដឹង

មូលហេតុនៃសង្គ្រាមនៅសាធារណរដ្ឋខ្មែរ

ដើម្បីឆ្លើយនឹងសំណួរនេះ យើងសូមវិលទៅរកប្រវត្តិសាស្ត្រ និងព្រឹត្តិការណ៍ធំៗមុនថ្ងៃ១៨ មីនា ១៩៧០។ ស្តេចសីហនុ បានកាន់អំណាចផ្តាច់ការអស់រយៈពេល១៥ឆ្នាំ។ ពីឆ្នាំ១៩៤១ ដល់ឆ្នាំ១៩៥៥, សីហនុបានដឹកនាំប្រទេសក្នុងឋានៈជាមហាក្សត្រ។ ពីឆ្នាំ១៩៥៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៦០ ជារដ្ឋមន្ត្រីទី១។ ពីឆ្នាំ១៩៦០ ដល់ឆ្នាំ១៩៧០ ក្នុងឋានៈជាប្រមុខរដ្ឋ។ ហេតុអ្វីក្នុងរយៈពេល៣០ឆ្នាំ សីហនុ មានឋានៈ ជាមហាក្សត្រផង ជារដ្ឋមន្ត្រីទី១ផង ហើយប្រមុខរដ្ឋផង យ៉ាងដូច្នេះ? រឿងនេះគេពុំមានអ្វីគួរឲ្យងឿងឆ្ងល់ទេ។ ដោយដឹងថា ក្នុងឋានៈ ជាមហាក្សត្រ, អំណាចរបស់ខ្លួនត្រូវឋិតនៅក្នុងព្រំដែនចង្អៀតចង្អល់ ពីព្រោះកិច្ចការដឹកនាំរដ្ឋ ត្រូវធ្លាក់ទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃ នៃរដ្ឋមន្ត្រីទី១ ហើយដោយមកពីមើលឃើញ ការវិវត្តន៍របស់សាកលលោក ឆ្ពោះទៅរករបបប្រជាធិបតេយ្យ បានជានៅឆ្នាំ១៩៥៥ ស្តេចសីហនុ បានដាក់រាជ្យ ហើយផ្ទេរទៅឲ្យឪពុករបស់ខ្លួន។ ចំណែក សីហនុ ក៏បានតាំងខ្លួនឯង ជារដ្ឋមន្ត្រីទី១វិញ។ បន្ទាប់ពី ស្តេចសុរាម្រិត ជាឪពុករបស់ខ្លួនស្លាប់ទៅនៅឆ្នាំ១៩៦០ ដោយពុំបានតែងតាំងស្តេចណាមួយគ្រងរាជ្យបន្ត សីហនុ ដែលបានសម្រេចចិត្តដាក់រាជ្យនៅឆ្នាំ១៩៥៥ ហើយស្បថស្បែរថានឹង មិនឡើងសោយរាជ្យទៀតទេនោះ ក៏បានតាំងខ្លួនជា « ប្រមុខរដ្ឋ »វិញ ដោយបញ្ជាឲ្យរដ្ឋសភា ធ្វើការកែប្រែរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឲ្យស្របតាមបំណងលោភអំណាចរបស់ខ្លួន ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី១២ មិថុនា ឆ្នាំ១៩៦០ រហូតដល់ថ្ងៃ១៨ មីនា ឆ្នាំ១៩៧០ ដែលត្រូវធ្លាក់ពីតំណែង ដោយសារ

តែអំពើក្បត់ជាតិរបស់ខ្លួន ដែលប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ពុំអត់ឱនឲបានៗ ពីព្រោះក្នុងកំឡុងពេលកាន់អំណាច ជាប្រមុខរដ្ឋផ្តាច់ការដែលឥតមាន កំណត់ព្រំដែនអាណត្តិនិងអំណាចនោះ, សីហនុបានចាត់ចែងកិច្ចការ និង នយោបាយរបស់ប្រទេសតាមតែអំពើចិត្តៗ សីហនុ ចាត់ទុកយួនខាងជើង និង យៀកកុង ដែលជាសត្រូវរបស់រាស្ត្រខ្មែរ ហើយដែលធ្លាប់បានលេបត្របាក់ទឹកដីខ្មែរ អស់មួយភាគធំកាលពីអតីតកាលនោះថាជា « បងប្អូន » និងជា « មិត្ត » របស់ខ្លួនៗ ជាពិសេស ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៦៥ សីហនុបានក្បត់នឹងនយោបាយអព្យាក្រឹតខ្មែរ ដោយអនុញ្ញាតឲទ័ពយួនខាងជើង និង យៀកកុង ចូលមកតាំងមូលដ្ឋានសឹកពាសពេញក្នុងទឹកដីខ្មែរ ជាពិសេសក្នុងខេត្តខ្មែរទាំងឡាយនៅប៉ែកខាងកើត តាំងពី រតនគីរី រហូតមាត់សមុទ្រ ដើម្បីឲពួកនេះចេញទៅវាយប្រហារវៀតណាមខាងត្បូងៗ ក្រៅពីនេះ សីហនុ បានអនុញ្ញាត ដោយសម្ងាត់ឲយួនខាងជើង និង យៀកកុង ប្រើប្រាស់កំពង់ផែកំពង់សោម ដើម្បីដឹកនាំគ្រឿងអាវុធ និង គ្រាប់រំសេវ យកទៅផ្តល់ឲកងទ័ពរបស់ខ្លួនធ្វើសង្គ្រាមឈ្លានពាននៅវៀតណាមខាងត្បូងៗ ដោយបានសេចក្តីអនុញ្ញាតពី សីហនុ តាមរយៈ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងសម្ងាត់មួយ, ពួកទ័ពយួនខាងជើង និង យៀកកុង ដែលចូលមកមកតាំងទីនៅលើទឹកដីខ្មែរ បានប្រកាន់ឫកពាជា ម្ចាស់លើទឹកដីនេះតែម្តងៗ ពួកគេ បានលួចប្លន់យកភោគផលរបស់រាស្ត្រខ្មែរតាមអំពើចិត្ត ដើម្បីយកទៅចិញ្ចឹមទ័ពខ្លួន កំពុងធ្វើសង្គ្រាម

នៅវៀតណាមខាងត្បូង។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ពួកឈ្លានពានទាំងនេះ បានធ្វើបាបជិះជាន់រាស្ត្រខ្មែរស្លូតត្រង់ ដែលមិនពេញចិត្តនឹងខ្លួន ដោយឥតមានការរអែងអ្វីសោះឡើយ។ នៅចំពោះមុខសភាពការណ៍បែបនេះ ប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ជាពិសេស ប្រជាពលរដ្ឋនៅតំបន់ទាំងឡាយ ដែលទ័ពយួនខាងជើង និង យៀកកុងចូលកាន់កាប់ កើតក្តីក្តៅក្រហាយយ៉ាងខ្លាំង។ បាតុកម្មជាច្រើន ក៏បានផ្ទុះឡើង ប្រឆាំងនឹងវត្តមានរបស់ទ័ពយួនខាងជើង និង យៀកកុងនៅលើទឹកដីខ្មែរ។ ជាដំបូង បាតុកម្មផ្ទុះឡើងនៅខេត្តស្វាយរៀង នៅថ្ងៃទី៨ មីនា ១៩៧០។ នៅថ្ងៃបន្ទាប់មក បាតុកម្មរបៀបនេះ ក៏បានរាលដាលមកដល់ក្រុងភ្នំពេញ និង ខេត្តក្រៅខ្លះទៀត។ ជាពិសេសនៅថ្ងៃ១១ មីនា ១៩៧០ បាតុកម្មដ៏គគ្រឹកគគ្រេង បានផ្ទុះឡើង ប្រៀបបាននឹងទឹកហូរបាក់ទំនប់ ពុំមានអ្វីអាចទប់បាន ប្រឆាំងនឹងស្ថានទូត យួនខាងជើង និង យៀកកុង នៅកណ្តាលក្រុងភ្នំពេញតែម្តង។ ក្នុងបំណងសម្រុះសម្រួល, នៅថ្ងៃ១២ មីនា, រដ្ឋាភិបាលស្រោចស្រង់ជាតិ កាលណោះ បានស្នើសុំឲ្យយួនខាងជើង និង យៀកកុង ដកកងកម្លាំងរបស់ខ្លួនថយចេញពីទឹកដីខ្មែរឲអស់នៅត្រឹមថ្ងៃ១៥ មីនា ១៩៧០។ តែយួនខាងជើង និង យៀកកុង ឥតបានយកចិត្តទុកដាក់ដល់សេចក្តីស្នើរបស់ខ្មែរនេះទេ។ នៅព្រឹកថ្ងៃ១៦ មីនា បាតុកម្មដ៏ធំមួយ ក៏បានផ្ទុះឡើងជាថ្មីទៀតនៅក្រុងភ្នំពេញ ទាមទារឲទ័ពយួនខាងជើង, យៀ

កកុង ប្រញាប់ថយចេញពីទឹកដីខ្មែរ។ ដោយចង់ដោះស្រាយបញ្ហានេះឲបានឆាប់រហ័ស និង ដោយសន្តិវិធី រដ្ឋាភិបាលខ្មែរក៏

បានស្នើ បើកកិច្ចចរចាមួយលើកទៀត នៅថ្ងៃ១៦ មីនានេះ ជាមួយនឹង ពួកតំណាងយួនខាងជើង និង យៀកកុងនៅភ្នំពេញ។ ប៉ុន្តែ ដូចគេបានដឹងស្រាប់ហើយថា កិច្ចចរចានោះពុំបានហុចផល នូវលទ្ធផលអ្វីបន្តិចបន្តួចសោះទេ ដោយពួកខាងយួនកុម្មុយនិស្ត នៅតែប្រកាន់អាកប្បកិរិយារឹងត្អឹង និង លាក់ពុតដដែល ជាពិសេស ពួកគេបានគេចវេះមិនព្រមនិយាយ អំពីបញ្ហាដកកងទ័ព ឈ្លានពានរបស់គេ ចេញពីទឹកដីខ្មែរ ដែលជាកម្មវត្ថុតែមួយ នៃកិច្ចចរចានោះទៀតផង។ ពួកគេបានឆ្លើយទាំងព្រហើនថា ទ័ពគេ ដែលចូលមកតាំងលើទឹកដីខ្មែរនោះ គឺបានទទួលសេចក្តីអនុញ្ញាតពីស្តេចសីហនុ។ នៅមុខសភាពការណ៍ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរបែបនេះ ក្រុមអ្នកដឹកនាំខ្មែរពេលនោះ ក៏បានផ្ញើសេចក្តីរាយការណ៍ផ្ញើទៅស្តេចសីហនុ ដែលកំពុង ព្យាបាលរោគនៅប្រទេសបារាំង ដើម្បីប្រាប់អំពីហេតុការណ៍ដែលកើតឡើង។ តែគួរឲស្តាយ ក្នុងសាទូរលេខមួយច្បាប់ផ្ញើមកពីក្រុងបារីស៍ តបមកអ្នកដឹកនាំនៅក្នុងប្រទេសវិញ សីហនុ មិនត្រឹមតែចេញមុខ កាន់ជើងយួនខាងជើង និង យៀកកុង ថែមទាំងបានចោទបាតុករខ្មែរ ដែលប្រឆាំងនឹងវត្តមាននៃទ័ព យៀកកុង, យួនខាងជើង ក្នុងទឹកដីខ្មែរ ថាជាពួក « ក្បត់ជាតិ » ធ្វើតាមខ្សែញាក់ញ៉ះញង់របស់ចក្រពត្តិអា

មេរីកាំង។ សីហនុបានភ្លេចថា ខ្លួនជាខ្មែរ ហើយភ្លេចនឹកគិតដល់ប្រយោជន៍ជាតិជាធំ បែរទៅកាន់ជើងពួកសត្រូវនឹងប្រជារាស្ត្រខ្មែរទៅវិញ។ នៅចំពោះមុខ ឥរិយាបថក្បត់ជាតិរបស់ស្ដេចសីហនុ សភាទាំងពីរ គឺ រដ្ឋសភា និង ក្រុមព្រឹក្សារាជាណាចក្ររួមប្រជុំនៅថ្ងៃ១៨ មីនា ១៩៧០ បានធ្វើការសម្រេចចិត្តជាឯកច្ឆន្ទ ប្រកាសទម្លាក់ស្ដេចសីហនុចេញពីតំណែងប្រមុខរដ្ឋស្របតាមមាត្រា១២២ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ១៩៤៧។

ដោយក្ដៅក្រហាយនឹងប្រជារាស្ត្រខ្មែរ តាមរយៈ នៃសផាទាំងពីរដែលបានទម្លាក់ខ្លួនចេញពីមុខតំណែង សីហនុ ក៏បានផ្សាយសារមួយច្បាប់ពីក្រុងប៉េកាំងនៅថ្ងៃ២៣ មីនា ១៩៧០ អំពាវនាវ ហៅកងទ័ពយួនខាងជើង, យៀកកុង ដែលបានមកតាំងទីពាសពេញ លើទឹកដីខ្មែរស្រាប់ តាមការសមគំនិតរបស់ខ្លួននោះឲបើកការវាយប្រហារប្រទេសខ្មែរ ដើម្បីជួយខ្លួន ឲវិលត្រឡប់មកកាន់អំណាចវិញ។ តាមសេចក្ដីអំពាវនាវ ហៅរបស់ស្ដេចក្បត់ជាតិ ឈ្មោះសីហនុ ដែលត្រូវរាស្ត្រខ្មែរ ទម្លាក់ពីតំណែងនេះ ទ័ពយួនខាងជើង និង យៀកកុង ក៏បានចាប់ផ្ដើមបើកការវាយប្រហារយ៉ាងចេញមុខ និង យ៉ាងសាហាវព្រៃផ្សៃ ក្នុងប្រទេសខ្មែរ តាំងពីថ្ងៃ២៩ មីនា ១៩៧០ រហូតមក។

ឥឡូវនេះបួនឆ្នាំប្លាយកន្លងមកហើយ សីហនុ ឋិតនៅឯក្រុងប៉េកាំង ក្លាយខ្លួនជាអាយ៉ងរបស់ក្រុងប៉េកាំង និង ក្រុងហាណូយ ដែលទុកប្រើប្រាស សំរាប់ផែនការពង្រីកទឹកដី និង

មនោគមវិជ្ជារបស់គេ។ ចិនកុម្មុយនិស្ត និង យួនខាងជើង បានផ្តល់លុយកាក់ និង ជំនួយគ្រប់បែបយ៉ាង ដល់រដ្ឋាភិបាលនិរទេសរបស់សីហនុសំរាប់រស់។ គោលបំណងរបស់សីហនុ គឺចង់វិលត្រឡប់មកកាន់អំណាចវិញ ក្រោមការហែហម ការពារ នៃទ័ពយួនខាងជើង យៀកកុង និង ក្រោមក្លស់បាំងរបស់ចិនកុម្មុយនិស្ត ដោយមាន ភ្លេងម៉ុងសាយ ហែកំដរផង។ ក្នុងសម្ភាសន៍មួយ ដែលបានធ្វើ ជាមួយអ្នកកាសែតស្រីជាតិអ៊ីតាលីម្នាក់ ឈ្មោះ អូលីយ៉ាណា ហ្វាឡាស៊ី ហើយដែលត្រូវបាន កាសែតអឺរុប និង អាស៊ីជាច្រើន លើកយកទៅផ្សាយជាហូរហែនៅដើមខែកញ្ញា ១៩៧៣ សីហនុបានប្រកាសថា ខ្លួនធ្វើសង្គ្រាម ដើម្បីឲប្រទេសខ្មែរក្លាយទៅជាប្រទេសកុម្មុយនិស្ត តែក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ សីហនុ ក៏បានប្រកាសដែរថា ប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ជាង៩០ភាគរយ មិនមែនជាកុម្មុយនិស្តទេ។

តើសីហនុ អាចសម្រេចដូចបំណងរបស់ខ្លួន ប្រៀបបាននឹងការយល់សប្តិ រាវម្ជុលក្នុងបាតសមុទ្រនេះបានដែរឬទេ ? នេះជាសំណួរដែលយើងសុំទុកការៈ ជូនមិត្តអ្នកអានឆ្លើយ ដោយខ្លួនឯងទៅចុះ។ យើងគ្រាន់តែសូមរំលឹកថា នៅពេលដេកយល់សប្តិយ៉ាងនេះ សីហនុ ប្រាកដ ជាភ្លេចនឹកគិតថា ខ្លួនត្រូវគេយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងមួយរយៈ ដើម្បី គ្រាន់តែធ្វើ ជាឡប់ឡែ បិទបាំង នូវ ផែនការឈ្លានពាន របស់ពួកកុម្មុយនិស្ត ឥណ្ឌូចិនប៉ុណ្ណោះ។ សីហនុ ភ្លេចគិតថា ខ្លួនជាអ្វីហើយ, ហើយភ្លេចគិតថា

« ប្រសិនបើប្រទេសខ្មែរ ក្លាយទៅជាកុម្មុយនិស្ត ដូចការយល់សប្តិមែន » តើខ្លួនសីហនុ អាចចូលចុះជាមួយនឹងពួកខ្មែរក្រហម ដែល ក្រុងហាណូយ បានបណ្តុះបណ្តាល សំរាប់ឲបំរើនយោបាយ ពង្រីកទឹកដី និង មនោគមវិជ្ជារបស់គេនោះដែរឬ ? អ្នកណាក៏នៅចាំបានដែរថា កាលនៅកាន់អំណាចផ្តាច់ការ សីហនុ ធ្លាប់ចាត់ទុកពួកខ្មែរក្រហមជា ពួកជន « ក្បត់ជាតិ » ថាជាសត្រូវ ស្លាប់រស់របស់ខ្លួន ដែលមិនអាចរស់នៅក្រោមដំបូលតែមួយបាន។ ក្នុងសារថ្លែងតាមវិទ្យុ កាលពីថ្ងៃ៥ តុលា ១៩៦៨, សីហនុ កាលនៅជាប្រមុខរដ្ឋ បាននិយាយទៅកាន់អស់លោក ហ៊ូនឹម, ហ៊ូយន់, ខៀវសំផន, ភោគឆាយ ហើយ និង បក្សពួកថា : « …ខ្ញុំសីហនុ នឹងប្រយុទ្ធប្រឆាំង ទល់នឹងអស់លោកទាំងនោះរហូតដល់ទីបញ្ចប់ រហូតដល់ពេលណាធ្វើឲផុតកំពូជខ្មែរ ដែលមិនមែនខ្មែរ ទោះបី សីហនុខ្ញុំ ត្រូវស្លាប់ក៏ដោយ… »។

តាមពិត សីហនុ ប្រាកដជានៅចាំពាក្យសំដីទាំងនេះរបស់ខ្លួនជាងនរណាទាំងអស់។ ក៏ប៉ុន្តែ, សីហនុ ត្រូវក្បត់សំដីឯង, យកការយល់សប្តិ ជាការពិត ហើយសុខចិត្តលេបគ្រាប់គ្រួសជំនួសគ្រាប់ស្ករ ជាជាងនៅមាត់ទំនេរ។ សីហនុ ដឹងច្បាស់ថា ខ្លួននឹងត្រូវគេបោះបង់ចោល នៅពេលណាពួកកុម្មុយនិស្ត សម្រេចនូវគោលបំណងរបស់គេហើយ។ ក៏ប៉ុន្តែដោយគំនុំរបស់ខ្លួន ចង់សងសឹក ប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ដែលបាន ទម្លាក់ខ្លួន ពីមុខតំណែង,

សីហនុ ក៏ពេញចិត្ត ធ្វើឡប់ឡែ បិទបាំង នូវ គំរោងការ ឈ្លានពាន របស់ពួកកុម្មុយនិស្តឥណ្ឌូចិន ទោះបីដឹងថា ខ្លួនពុំ អាចវិលត្រឡប់មកកាន់អំណាចវិញក៏ដោយ។

ក្នុងសង្គ្រាម ឈ្លានពាន ដែល កុម្មុយនិស្តឥណ្ឌូចិន បានយក ឈ្មោះសីហនុ មកធ្វើជាឡប់ឡែនេះ ពួកគេបានឃោសនាបោក ប្រាសមតិអន្តរជាតិថាជា « សង្គ្រាម រំដោះទឹកដីខ្មែរ ពីកណ្តាប់ ដៃ នៃចក្រពត្តិអាមេរិកាំង » (sic), ការឃោសនាភូតភរនេះ ជា ដំបូង បានធ្វើឲមតិសាធារណៈមួយភាគតូច ដែលកំពុងបាន ដឹងការពិត ឬ មិនព្រមទទួលការពិត មានការយល់ច្រឡំជឿ តាមទាំងងងិតងងល់។ តែទីបំផុត ការពិតនៅតែជាការពិត ដែលពុំអាច លាក់បំបាំងបាន។ ក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំកន្លងមក នេះ មតិអន្តរជាតិ កាន់តែយល់ដឹងនូវការពិតនេះ គឺសង្គ្រាម ដែលកើតឡើងនៅក្នុងស្រុកខ្មែរ រហូតមកដល់ពេលនេះ ជាស ង្គ្រាមឈ្លានពាន ដែលពួកកុម្មុយនិស្តឥណ្ឌូចិន មាន យួនខាង ជើង ជាមេក្លោងបង្កឡើង ក្នុងគោលបំណង ជ្រលក់ក្រហម ទឹកដីខ្មែរ បង្ខំឲរាស្ត្រខ្មែរ ទទួលយក នូវរបបមនោគមវិជ្ជាមួយ ដែលរាស្ត្រខ្មែរ ពុំចង់បានទាល់តែសោះ។ នេះជា គម្រោងការ របស់ពួកបរទេសឈ្លានពាន ក្នុងដំណាក់ការទី១។ នៅដំណាក់ ការទី២ គឺ កាលណា ជ្រលក់ក្រហមទឹកដីខ្មែរ ហើយ ពួក ឈ្លានពាននឹង អនុវត្តបណ្តាំ របស់ខ្មោចហូជីមិញ គឺបញ្ចូល ប្រទេសទាំង៣ នៅអតីតឥណ្ឌូចិន ទៅក្នុង « សហពន្ធកុម្មុយ

និស្តឥណ្ឌូចិន » ក្រោម ការត្រួតត្រាផ្ទាល់ របស់ក្រុងហាណូយ។ ពេលនោះហើយ ដែលមាតុភូមិខ្មែរ, ប្រជាជាតិខ្មែរ, ពូជសាសន៍ខ្មែរ និង ព្រះពុទ្ធសាសនា នឹងត្រូវរលាយសាបសូន្យ បាត់ឈ្មោះពីពិភពលោក។ ទាំងនេះហើយ ដែលជាមូលហេតុ ជាលក្ខណៈ និង គោលដៅ នៃសង្គ្រាម ដែលពួកកុម្មុយនិស្តឥណ្ឌូចិនបានបង្កឡើង នៅក្នុង ស្រុកខ្មែរ ក្នុងរយៈពេល ជាង៤ឆ្នាំកន្លងទៅនេះ៕